

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI KONSTITUTSIYASINING TAHRIRLANGAN 3-BOBI: INSON VA FUQAROLARNING ASOSIY HUQUQLARI, ERKINLIKLARI VA BURCHLARI

Boyqulova Mohinur Abduqahhorovna

*Toshkent davlat yuridik universiteti huzuridagi Samarqand viloyati akademik litseyi 2-bosqich
talabasi m0846906@gmail.com*

Annotatsiya: Mazkur maqolada O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 2023-yilda tahrirlangan 3-bobi ilmiy-huquqiy jihatdan tahlil qilinadi. Ushbu bobda mustahkamlangan inson va fuqarolarning asosiy huquqlari, erkinliklari hamda burchlari, ularning konstitutsiyaviy kafolatlari va huquqiy davlat barpo etishdagi o'rni yoritib beriladi. Shuningdek, inson qadrini ta'minlashga qaratilgan konstitutsiyaviy normalarning mazmuni ochib beriladi.

Kalit so'zlar: Konstitutsiya, inson huquqlari, fuqarolarning erkinliklari, konstitutsiyaviy kafolatlari, huquqiy davlat.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi mamlakatning asosiy qonuni bo'lib, unda davlat va jamiyat hayotining barcha muhim yo'nalishlari huquqiy jihatdan mustahkamlangan. 2023-yilda o'tkazilgan konstitutsiyaviy islohotlar inson qadrini ulug'lash, uning huquq va erkinliklarini kengaytirishga qaratilganligi bilan alohida ahamiyatga ega. Konstitutsiyaning 3-bobi aynan inson va fuqarolarning huquqiy maqomini belgilab beruvchi asosiy normalarni o'z ichiga oladi.

Asosiy qism

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 3-bobida inson huquqlari oliy qadriyat sifatida e'tirof etiladi. Jumladan, Konstitutsiyada yashash huquqi, shaxsiy daxlsizlik, sha'ni va qadr-qimmatini himoya qilish huquqi mustahkamlangan. Hech kim sud qarorisiz erkinlikdan mahrum etilishi mumkin emasligi konstitutsiyaviy norma sifatida belgilangan.

Shuningdek, Konstitutsiyada fikrlash, so'z va vijdon erkinligi kafolatlangan. Har bir fuqaro o'z fikrini erkin ifoda etish, diniy e'tiqodga ega bo'lish yoki bo'lmaslik huquqiga egadir. Ta'lim olish huquqi davlat tomonidan kafolatlanib, bepul umumiy ta'lim olish imkoniyati yaratilgan.

Mehnat qilish, dam olish, ijtimoiy ta'minot huquqlari ham 3-bobda o'z aksini topgan. Fuqarolar qariganda, mehnat qobiliyatini yo'qotganda yoki boquvchisini yo'qotganda davlat tomonidan ijtimoiy himoya qilinadi. Eng muhimi, har bir shaxs o'z huquq va erkinliklarini sud orqali himoya qilish huquqiga ega.

Mazkur huquqlar xalqaro huquqning umume'tirof etilgan prinsiplariga mos holda belgilangan bo'lib, davlat tomonidan kafolatlanadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 3-bobi inson va fuqarolarning huquq va erkinliklarini ta'minlashda mustahkam huquqiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Ushbu bob demokratik, huquqiy va ijtimoiy davlat qurilishining poydevorini tashkil etadi.

Inson qadrini ulug'lashga qaratilgan ushbu normalar jamiyat taraqqiyotida muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. 2023-yilgi tahrir.

Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi. 1948-yil.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi rasmiy hujjatlari.